

Volně létající sportovní model „JUNÁK“

na motor 1 cm³

Konstruoval a píše J. FARA,
LMK Praha 8

Volně létající sportovní motorové modely jsou dosud úspěšně stavěny jen hornokřídle. To ale ještě neznamená, že dolnoplošník nelétá. Snad proto, že dolnokřídly modely bylo jen málo, jsou k nim množí modeláři – i zkušení – velice nedůvěřiví. Málokdo je staví a to je myslím ten hlavní důvod, proč nemohou létat.

Nedalo mi to, protože jednak chci mít něco co jiný nemá, jednak chci nedůvěru alespoň zvirklat. Postavil jsem tedy před dvěma roky dolnoplošník (snímek byl v Modeláři 4/1963). Létal a k překvapení přihlížejících velmi dobře. Po zkušenostech s ním jsem udělal letos model nový. Nejen vzhlednější, ale také stavebně jednodušší, konstrukčně řešený tak, aby každý mohl model postavit podle plánu co nejpřesněji. Máte-li přece jen obavy, že hůrce postavený dolnoplošník nebude dobré létat, budete ujištěni, že i špatně postavený hornoplošník létá špatně.

K STAVBĚ „JUNÁKA“

Pro větší přesnost práce stavíme všechny díly modelu na tuhé rovné desce. Na modelu je použit jen tuzemský materiál a obejdeme se bez spájení.

Trup. Nejprve slepíme obě bočnice na desce ve špendlikové šablone (lišty v místech ohybu navlhčíme), zatím bez příček mezi díly 11. Pokračujeme stavbou zadní části tak, že bočnice upevníme spodní lištou na desku, vkládáme spodní

příčky a přepážky vrchní části 4 až 10 s horní lištou. Vložíme a zlepíme směrovku s krátkými lištami z obou stran. Ustavíme přepážku 1 (provizorně ji přivážeme nití), do spodní části zaklážíme příčky 11, spodní příčky z lišt a nahoru přepážky 2 s lištami a přepážkou 3.

Po sejmoutí takto sestavené kostry vklážíme do příček 11 (nasuneme) krátké lišty 3 × 10 a 3 × 3 jako zesílení otvorů a vedení pro jazyk. Přilepíme spodní pásek 14, motorové lože 12, bočnice 13, na nichž jsme si označili polohu motorového lože. Dokončíme přední část a celý trup.

Předeš sehra potáhneme kladívkovou čtvrtkou a část potahu v kabíně načerníme tuší, vnitřek kabiny před jejím potažením vylepíme světlešedým papírem. Figurku

2

uděláme z pěnového polystyrenu a lišty nabarvíme vodovými barvami.

Křídlo má 2 samostatné poloviny, které se jazykem nasouvají do trupu. Jsou zajištěny gumicíkou, zaklesnutou do háčků na náběžné a odtokové liště.

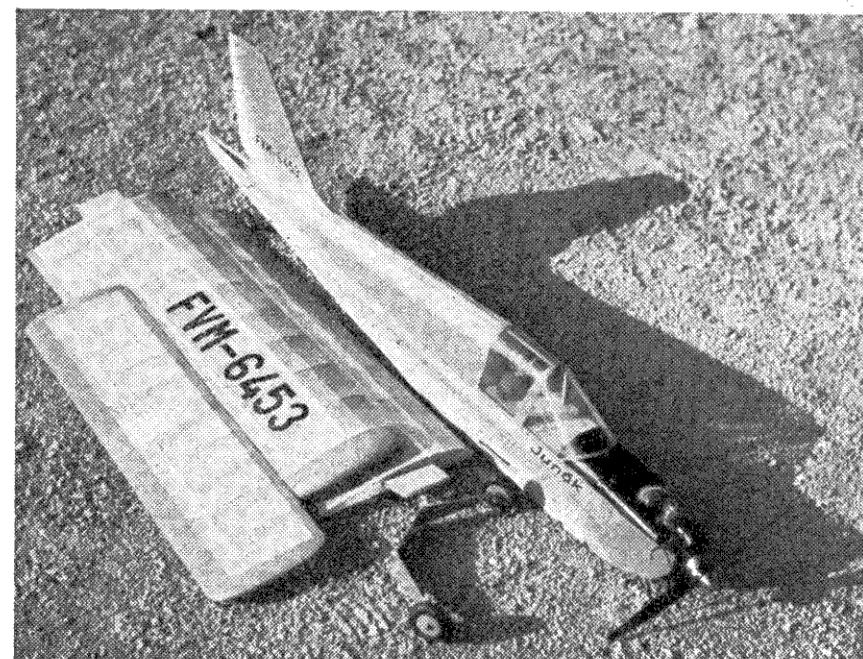
Obě poloviny (prává je na plánu kreslena slabě čerchovaně) slepíme na desce. Konce křídla mají malé negativní zborcení. Je dánov tvarém koncových žeber C, D, E; při stavbě je zajistíme podložením odtokové lišty. Žebro A, do kterého nasuneme jazyk G, vkládáme poslední. Pozor, žebro je k jazyku přesně kolmo, musíme v něm proto udělat pečlivě výřez. Sklon žebra (je dán stojinkou F) a jazyku musíme přesně dodržet, neboť jím je určeno vzepětí křídla! Při schnutí sestaveného křídla ověřujeme zmíněný sklon kontrolní šablónkou z překližky. Celou tuto část po sejmouti z desky znova rádně zlepíme.

Nakonec přivážeme drátěné háčky, zlepíme výkližky a přilepíme (kaseinem, NE acetonovým lepidlem) hranolky pěnového polystyrenu, které mají hrubý tvar koncových oblouků. Na přesný tvar je obrousíme skelným papírem po uschnutí lepidla.

Křídlo musí jít do trupu nasunout lehce, ale bez vůli, aby se nechvělo.

Výškovka. Žebra mají takový souměrný tvar, abychom ji mohli sestavit na desce. Náběžnou lištu vkládáme naposled. Dbáme na to, aby odtoková lišta nebyla odkloněna od osy souměrného profilu. Střední část po sejmouti s desky vylepíme polystyrenem. Koncové oblouky zhotovíme jako na křídlo.

Směrovka má profil rovné desky. Celou ji slepíme na plánu, hotovou

Skladný Junák se vejde do nevelké krabice

přesně svisle zlepíme do trupu při stavbě jeho horní části, a to na přepážku 10 a do výfuzu přepážky 8. Lištami mezi oběma přepážkami ji zajistíme v podélné ose.

Směrové kormidlo je ze zbytku balsy 3 mm. Ve spodní části je upevníme špendlíkem, vpichnutým do lišty směrovky a kormidla, v horní třetině je pevně přilepíme. Výchylku (mírně doprava) upravujeme ohnutím špendlíku.

Podvozek z duralového plechu připouštame k trupu gumou přes kolíky. Kola upevníme šroubkami M3 se dvěma maticemi. Podvozek můžeme také ohnout z ocelového drátu o Ø 1,8–2 mm. Jednotlivé díly v místech spojů ovážeme tenkým měděným drátem a spájíme.

Ostruhu z ocelového drátu přišijeme na destičku 18, kterou dobře zlepíme do trupu.